

Factsheet Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz 2004)

Het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) is een vangnetregeling voor zelfstandig ondernemers met financiële problemen. Het Bbz is een AMvB onder de Participatiewet (Pw). De gemeenten voeren het Bbz uit.

Doel

Het doel van het Bbz is de zelfstandig ondernemer in staat te stellen om met zijn bedrijf of zelfstandig beroep (weer) genoeg te verdienen zodat hij in zijn eigen onderhoud kan voorzien. Maar het Bbz is meer dan alleen een uitkering. Elke zelfstandig ondernemer die voor het Bbz in aanmerking komt, krijgt advies en begeleiding om van zijn bedrijf of zelfstandig beroep (weer) een financieel gezonde en levensvatbare onderneming te maken of om het bedrijf op verantwoorde wijze te beëindigen.

Uitgangspunten van het Bbz zijn (1) zelfredzaamheid en (2) de eigen verantwoordelijkheid. De zelfstandig ondernemer is zelf verantwoordelijk om met zijn bedrijf of zelfstandig beroep genoeg te verdienen om van te kunnen leven. Als dat tijdelijk niet lukt, kan de gemeente de ondernemer hierbij tijdelijk ondersteunen met de voorzieningen uit het Bbz. Het Bbz is geen structurele inkomensgarantie.

Vormen bijstandverlening en doelgroep

In het Bbz is onder andere vastgelegd wie in aanmerking komen en welke vormen van bijstand mogelijk zijn. Het Bbz kent twee vormen van bijstandverlening: (1) een bedrijfskapitaal¹ en (2) een uitkering levensonderhoud². Daarnaast bedient het Bbz vier groepen zelfstandig ondernemers:

- **Gevestigde zelfstandigen:** dit zijn ondernemers met een levensvatbaar bedrijf die door omstandigheden tijdelijk niet in hun levensonderhoud kunnen voorzien of een tijdelijk financieringsprobleem hebben. Zij kunnen in aanmerking komen voor bedrijfskapitaal en/of een uitkering voor levensonderhoud.
- **Beëindigde zelfstandigen:** deze ondernemers hebben een niet (meer) levensvatbaar bedrijf en kunnen hiermee niet meer in hun levensonderhoud voorzien. Zij kunnen tijdens de periode waarin zij hun bedrijf beëindigen een uitkering voor levensonderhoud krijgen, zodat de zaken goed afgerond kunnen worden.
- **Oudere zelfstandigen:** dit zijn ondernemers geboren vóór 1 januari 1960 met een niet (meer) levensvatbaar bedrijf. Hiermee verdienen zij niet meer voldoende om in hun levensonderhoud te voorzien, maar zij willen (nog) niet met het bedrijf stoppen. Oudere zelfstandigen kunnen in aanmerking komen voor bedrijfskapitaal en/of een uitkering voor levensonderhoud.
- **Startende zelfstandigen:** dit kunnen starters zijn die vanuit een WW-uitkering of PW-uitkering (re-integratievoorziening) starten met een eigen bedrijf of zelfstandig beroep. Belangrijkste voorwaarden zijn dat het bedrijf rechtmatig kan worden gevestigd en naar verwachting levensvatbaar is. Startende zelfstandigen kunnen in aanmerking komen voor bedrijfskapitaal en/of een uitkering voor levensonderhoud.

Algemene voorwaarden

Het Bbz kent de volgende algemene voorwaarden³:

- De zelfstandig ondernemer is (mede)eigenaar of venoot;
- De zelfstandig ondernemer is minimaal 18 jaar oud en heeft de pensioengerechtigde leeftijd nog niet bereikt;
- Het bedrijf of zelfstandig beroep voldoet aan de wettelijke eisen;
- De zelfstandig ondernemer besteedt minstens 1.225 uur per jaar aan het bedrijf of zelfstandig beroep;
- De zelfstandig ondernemer krijgt geen hulp via een bank of andere financiers.
- Een Bbz-uitkering is altijd van tijdelijke aard en kan voor een maximale periode van 36 maanden toegekend worden. Een Bbz bedrijfskrediet kan wel een langere looptijd hebben.

¹ Het bedrijfskapitaal is een rentedragende lening of borgtocht. De rente bedraagt 8% en de maximale aflossingstermijn is 10 jaar.

² De uitkering levensonderhoud wordt in eerste instantie altijd verstrekt als (renteloze) voorlopige leenbijstand. Na afloop van het boekjaar wordt het jaarinkomen en het vermogen van de zelfstandig ondernemer berekend en vastgesteld. De bijstandsnorm wordt voor zelfstandigen omgerekend tot een jaarnorm (twaalf maal de van toepassing zijnde bijstandsnorm). Dit bedrag wordt zo nodig vermeerderd met andere toeslagen, zoals de woonkostentoeslag. Licht het jaarinkomen, samen met de verstrekte leenbijstand, beneden de jaarnorm, dan wordt de lening omgezet in bijstand om niet (gift) en aangevuld tot de jaarnorm. Indien het jaarinkomen en/of het vermogen boven de jaarnorm en/of geldende vermogensgrenzen uitkomt, dan blijft de bijstandsuitkering een lening.

³ Per doelgroep kunnen er aanvullende voorwaarden gelden.